JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1857. **Zaturdag 21 Maart.** **N°. 23.**

Prijs per half jaar voor Batavia . . . . . . ƒ 12,50.
» » » » Java . . . . » 15,—.
» » » » Buitenbezittingen . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot TIEN ure's voormiddag

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Saluit! *doet te weten:*

Dat Hij, willende zooveel mogelijk te keer gaan het gevaar van zelfontbranding van steenkolen in de daartoe bestemde bergplaatsen;

Lettende op de artikelen 20, 39, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indie;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Met intrekking der voorschriften, vervat in het besluit van 13 September 1839 No. 6, vast te stellen de volgende:

Bepalingen omtrent de plaatsing en inrigting van steenkolen-loodsen in Nederlandsch-Indie.

A. Plaatsing der loodsen.

1. Daar waar de localiteit zulks toelaat, worden de steenkolen-loodsen opgerigt op plaatsen van andere gebouwen verwijderd, bij voorkeur langs stranden, rivieren of kanalen.

2. In geen geval mag de afstand der loodsen tot de naastbij gelegene gebouwen minder bedragen dan 100 Nederlandsche el, indien de loodsen zijn gedekt met atappen, alang-alang, of eenig ander spoedig ontbrandbaar materiaal; — 25 Nederlandsche el, indien zij zijn gedekt met houten sierappen; — 20 Nederlandsche el, indien zij met pannen gedekt en van houten zijwanden omringd zijn; en 15 Nederlandsche el, indien de loodsen met pannen gedekt en steenen muren omwand zijn.

3. De onderlinge afstand der loodsen mag niet minder bedragen dan 15 Nederlandsche el, indien de dak-bedekking bestaat uit atappen, alang-alang of eenig ander ligt brandbaar materiaal; — 10 Nederlandsche el, indien sierappen tot indekking gebezigd worden; — en 5 Nederlandsche el, indien de loodsen met pannen zijn gedekt.

4. Tusschen de loodsen moet een weg worden aangelegd en onderhouden.

B. Inrigting der loodsen.

5. De steenkolen mogen in de loodsen niet hooger dan 25 Nederlandsche el gestapeld worden, om niet tegen de zijwanden te drukken; moetende de hoopen geheel [illegible] afstand van de wanden worden [illegible] van minstens 1 el breedte binnen de loods rondom den kolenhoop behouden blijve, ten einde van alle zijden den vrijen toegang tot de kolen te behouden en den toevoer van versche lucht te bevorderen.

De kolenhoop behoeft echter niet de natuurlijke helling van gestorte kolen te bezitten, maar kan naar verkiezing stijler worden [illegible] steenkool in de buitenhellingen optestapelen en de kleinere in het ligchaam van den hoop te storten, mits slechts worde gezorgd dat de afstorting der helling genoegzaam worde belet.

De zijwanden der loodsen, hoedanig ook zamengesteld, moeten open bewerkt of van een groot aantal luchtgaten of tralies voorzien zijn, doch het benedenste gedeelte der zijwanden moet tot 2 derde der volle hoogte digt wezen.

7. De daken moeten den kolenhoop behoorlijk tegen den regen beschermen om te beletten dat er water dringe in het ligchaam der kolenhoopen, waardoor zoo ligt inwendige broeijing of brand kan ontstaan.

Ook moeten de daken zoodanig overstek hebben over de zijwanden, dat de inslag van regen door de openingen der wanden belet worde, doch de hoogte van het laagste gedeelte van het overstekende dak of afdak mag niet lager wezen dan 2 Nederlandsche el boven den grond.

8. De vloeren moeten niet alleen boven de hoogste waterstanden en minstens 0,30 Nederlandsche el boven den beganen grond rondom de loods verheven zijn, maar tevens eene tonrondte of verheffing naar het midden der breedte van minstens 4 Nederlandsche duim per Nederlandsche el bekomen.

9. Alleen stijlen of pilaren mogen door den kolenhoop omsloten worden. Alle andere horizontale of dwars-verbindingen, als korbeelen en dergelijke, moeten zoo hoog zijn aangebragt, dat zij geheel vrij boven den kolenhoop, en dus minstens 2,5 Nederlandsche el boven den vloer verheven zijn.

10. De breedte der loodsen mag niet meer dan 12 Nederlandsche el wezen, terwijl de lengte tot 100 Nederlandsche el mag bedragen.

C. Straf bepalingen.

11. Alle overtreding der voormelde bepalingen wordt gestraft met eene geldboete, *honderd gulden niet te boven gaande*, en met bevel om binnen den tijd van *acht dagen*, of zoo veel eerder als wordt noodig geoordeeld, aan de bestaande voorschriften te voldoen.

12. Bij niet nakoming van het bevel, vermeld bij het slot van art. 11, kan worden opgelegd eene boete, *duizend gulden niet te boven gaande*, terwijl alsdan door het plaatselijke bestuur de noodige voorziening wordt genomen, ten koste der eigenaren van de in strijd met voormelde bepalingen geborgen steenkolen.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch Indie geplaatst en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te *Buitenzorg*, den 18den Maart 1857.

CHS. F. PAHUD.

De Algemeene Secretaris.

VAN DE GRAAFF.

[*Staatsblad* No. 29.]

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de 1ste commies bij de algemeene rekenkamer *G. Hom[illegible]*.

Bij de Algemeene Rekenkamer.

Benoemd:

Tot 1ste commies, de 2de commies *R. Abegg jr.*

Tot 2den commies, de 3de commies *G. T. Coorengel.*

Tot 3den commies, de buitengewone 3de commies *H. G. Wittenrood.*

Gesteld:

Ter beschikking van den gouverneur van Sumatra's-Westkust, de ambtenaar der 2de klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indie *C. de Haan.*

Magtiging verleend:

Om den particulieren geneesheer *[illegible] L. van der Voort* toetelaten tot de uitoefening der genees- heel- en verloskundige practijk te Modjokerto (residentie Soerabaja).

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein der infanterie *[illegible] Grampel.*

Marine Departement.

Geplaatst:

Bij het [illegible] de door den Koning benoemde onder-constructeur voor de marinedienst in Nederlandsch-Indie *W. F. van Ommeren.*

Advertentien.

Algemeene vergadering van stemgeregtigde deelhebbers in de Javasche Bank, op Maandag den 27sten April aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, in het locaal der Bank; ten einde, naar luid van art. 46 van het Octrooi en Reglement, zich bezig te houden:

a. Met het benoemen van een directeur, ter vervanging van den ingevolge art. 40 aftredenden heer *J. C. Teengs.*
b. Met de benoeming eener commissie tot opname van de balans.
c. Met het vaststellen van huishoudelijke bepalingen, en het overwegen van alle verdere zaken, die de directie alsdan zal voorstellen.

Wordende een ieder, daartoe bevoegd, uitgenoodigd, om alle punten, welke men aan de beraadslaging dezer bijeenkomst mogt wenschen te onderwerpen, vooraf schriftelijk aan de directie mede te deelen.

Vendutien.

Maandag 23 Maart, uit hoofde van vertrek, ten huize van den heer *B. M. F. Phlippeau*, op Tana-Abang, door *Gebr. Roselje & Co.*

Op Zondag den 22sten te bezigtigen.

Dingsdag 24 Maart, voor het commissiehuis van *Vaupel & Co.*

Woensdag 25 Maart, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

Donderdag 26 Maart, voor het locaal der weeskamer te Batavia.

en

Voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*, à 4 pCt. vendusalaris.

Vrijdag 27 Maart, voor het woonhuis van den hoog welgeboren heer baron *van Heeckeren tot Walien*, op Kramat, door *John Pryce & Co.*

Zaturdag 28 Maart, des voormiddags ten 10 ure, aan het locaal der zoogenaamde Japansche Toko.

Vertrekkende Personen.

M. J. A. Arnold; — J. B. Thörig.

Aangekomen Vreemdelingen

Van den 12 *tot en met den* 19 *Maart* 1857.

MARINE HOTEL. *Blok*, van Soerabaja. — *Goedkoop*, van Idem.

JAVA HOTEL. *J. A. Amers 's Heerenberg*, van Palembang. — *Aitton Monster*, van Harderwijk. — *D. de Wila*, van Singapore. — *J. C. Fraisinet* en *familie*, van Padang. — *Rövekamp* en *familie*, van Idem. — *Stielen*, van Idem.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *E. G. Ostenberg*, van Samarang. — *H. A. Sundman*, van Idem. — *J. Poort*, van Indramaijoe. — Jhr. *Brantzen*, van Onrust. — *R. D. J. Visser*, van de Reede. — *R. van Vierhouten*, van Idem. — *D. Wolterbeek Muller*, van Onrust — *Crevecoeur*, van Idem. — *M. Woetman*, van Buenos Aijres.

HOTEL WILLEM II. *J. C. Gerrits*, van Onrust. — *J. Jonstier*, uit het Hospitaal. — Mevr. *Rodbard* en 2 *kinderen*, van Tjeringien.

HOTEL DES INDES. *A. Graaf de Lazedoyère*, van Singapore. — *Oeij Makau*, van Batavia. — *The Yamsiam*, van Buitenzorg. — *A. Hoek*, van de Reede. — *A. van Geen*, van Idem. — *A. W. Keuchenius*, van Idem. — *A. M. Simon*, van Idem. — *W. C. A. Hajenius*, van Idem. — *A. J. van Geen*, van Idem. — *S. Lavalette*, van Idem. — *J. Serlé*, van Padang. — *A. A. K. Camoner*, van Idem. — Mevr. *Camoner*, van Idem. — *Elsinga*, van de Reede. — *H. Roell*, van Idem. — *G. M. Ruijsch Lehman de Lensfeldt*, van Padang. — *Passemore*, van Singapare, — *Nieuwsseldt*, van Melbourn.

ERRATA.

In den *Java-Bode* van Woensdag ll. No. 22 is onder de Gouvernements besluiten geomitteerd te vermelden:

Ontslagen.

Eervol, uit 's lands dienst, [illegible] aanspraak op pensioen, de Ambtenaar *A. L. Andriesse*.

Hebbende dit [illegible] op de vermelding der eervolle ontheffing van dien Ambtenaar, op zijn verzoek, van de betrekking van Resident van Banda.

Advertentiën.

Getrouwd:

J. RENSING

met

M. L. DE HOOGE.

BATAVIA, *den* 12 *Maart* 1857. (785)

Getrouwd:

JOHANNES ABRAHAM PESCH

met

WILHELMINA ANTHONETTA MICHIELS.

BATAVIA, 14 *Maart* 1857. (804)

Getrouwd:

J. J. MISPELBLOM BEIJER

met

C. A. F. VAN WIECHEN.

BATAVIA, 18 *Maart* 1857. (825)

Bevallen van eenen ZOON, *H. C. de Kroon, Loth.*

BEZOEKIE, 27 *Februarij* 1857. (818)

SCHETSEN UIT HET DAGBOEK VAN EEN JONG DOCTOR (*vervolg.*)

»Wijnreiziger voor 't kantoor Barends te Rotterdam. — Ik ben zoo vrij, u hier mijn kaartje en onze prijscourant te offreren. Uiterst respectabele firma, solide, waar, tien procent goedkooper, dan bij andere huizen. 'k Heb ook champagner en geef crediet voor een jaar. De betaling — dat komt altijd wel te regt. We weten, hoe dat bij de heeren doctoren is. Een jaartje lang wordt gezaaid; maar na nieuwjaar, dan komt de oogst binnen. — Een heerlijk vak dat ge hebt, heer doctor, helper van de menschheid, redder van den dood; maar niet gemakkelijk; ver van dat. Daar hoort soms een opmontering en hartsterking bij; anders is 't niet uit te houden. Daarom ben ik dan ook zoo vrij geweest. Morgen kom ik met proefjes aan. Dan willen we een fleschje knappen. — Verder dank ik u wel duizendmaal. Eerst hebt u mij heusch bang gemaakt, 'k dacht half, dat u mij snijden woudt, maar 'k merkte wel gaauw anders. Pure liefde voor de wetenschap, merk ik. Mijn bloote borst gezien, getikt, geluisterd, mijn longen patent gezond bevonden — dat doet mij extra veel pleizier. Een nieuwe methode zeker? 'k Had er al van gehoord. Altijd vooruitgang in de wetenschap! De tijd gaat vooruit, en wij mee, wij mee. Barends en Compagnie blijven ook op de hoogte van den tijd. Puike goedkoope waar en crediet. Zal ik dus maar voor u noteren een ankertje La Rose — een half ankertje Niersteiner — en champagner.... tien, twintig flesch?? — prijzen allerzuinigst berekend en franco aan huis. — Blijft dat afgesproken?"

Wat zou ik doen? — Ik diende mij nog wel goed te houden en van dat mengsel van vruchtnat, zuren, alcohol en water te bestellen, om maar van den vent af te komen. Met een lagchend gezigt kraste hij eindelijk op en ik bleef nog altijd naar mijn eersten patient uitzien.

II.

EEN BLOEDIGE NACHT.

Na eenige weken zag ik mijn vurigsten wensch vervuld en kreeg ik niet een, maar op eens verscheiden patienten. Ik of de natuur was zoo gelukkig, eenige zware en interessante zieken weer op de been te helpen. Mijn naam begon reeds hier en daar genoemd te worden. Als gewoonlijk begon ik mijne practijk met arme lui, wier dankbaarheid mij met wissels op den hemel betaalde. Mijne kas werd daardoor natuurlijk weinig gestijfd, doch ik was tevreden en, wat voor mij de hoofdzaak was, had geregelde bezigheid. Met frisschen jeugdigen moed getroostte ik mij de vele be[illegible] van mijnen nieuwen stand.

Het is eene zwaarwigtige taak, dagelijks met lijdenden om te gaan, van 't ziekbed hier, daar aan een sterfbed te treden, den nader sluipenden dood in de holle oogen te zien en hem toch niet te kunnen afweren. Hoe vaak verwenschte ik mijne onmagt en het ontoereikende der wetenschap. Heden zag ik eene arme, door 't waken afgetobde moeder angstig den hijgenden adem van haar kind volgen; morgen werd ik uit een vrolijk gezelschap tot een stervende geroepen. In mijne ooren klonk nog het lagchen en de luchtige scherts mijner vrienden en hier ontving mij het dof gereutel van den zieltogende, het luide snikken zijner troostelooze familie. Ik kwam in de hutten der armoede en leerde de ellende in hare afzigtelijkste gedaante kennen. De binnenkameren des huizes ontsloten zich voor mijne oogen. Voor den doctor heeft men weinig geheimen, hij wordt spoedig de vertrouwde, dikwijls de eenigste vriend. De lijdende werpt voor hem het masker af [illegible] hij ziet den mensch niet alleen in zijn gewoon [illegible] ook in zijn geestelijk negligè. De schijn [illegible] hij kan diepe, diepe blikken in het [illegible] leven zijner patienten werpen.

Het is een zwaarwigtig beroep.

Om middernacht roept den doctor de schel [illegible]

Bevallen van eenen ZOON, *H. T. C. Boers*, *Mac Gillavrij.*

Soerakarta, 9 *Maart* 1857. (792)

Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER, *D. C. Schreuder, Coenraad.*

Soerabaya, 12 *Maart* 1857. (778)

Bevallen van een ZOON, *M. C. van Mourik*, geb. *Sibbald.*

Batavia, *den* 14 *Maart* 1857. (787)

Bevallen van eene DOCHTER, *A. M. Duijm*, Echtgenoote van

(771) J. V. GERRITS.

Bandong, *den* 14 *Maart* 1857.

Bevallen van eene DOCHTER, *M. A. Engel*, geboren *Baumgarten.*

Djocjocarta, 14 *Maart* 1857. (817)

Vendutie

op Maandag den 23 Maart 1857,

uithoofde van Vertrek, ten huize van den heer **B. Philippeau** op Tana Abang, door *Gebr. Roselje & Co.*,

van een zoo goed als nieuwen inboedel, bestaande uit zeer elegante massief **Mahonijhouten Ameublementen Consoles, Canapé-, Ronde-, Ovale-, Speel- en Waschtafels, Toilette Duchesse,** eene groote **Eettafel, Linnen-, Garderobe- en Boekenkasten, Etagères,** groote **Spiegels Schilderijen, Lampen, Pleet-, Porcelein-, Kristal- en Glaswerk,** verders 4 spannen **prachtige Wagenpaarden,** 3 dito voor Bendi, Tuigen, Wagens, groote Kanavanen, eene fraaije collectie Bloemen in potten, enz., enz.

Op Zondag te voren te bezigtigen.

N.B. Bijaldien de verwacht wordende Landmail in den avond of nacht van den 22 op den 23 Maart mogt arriveren, zal de Vendutie geen plaats hebben, maar op eenen nader te bepalen dag in de maand April e.k. worden gehouden. (789)

Vendutie

op Dingsdag den 24sten Maart 1857,

voor het commissiehuis van *Vaupel & Co.*,

van diverse Kramerijen, Porceleinen, Serviezen, Vazen en Etagère Voorwerpen, eene factuur Spiegels en Schilderijen, Zadels, Modeartikelen, Parfumeriën, Schrijfpapier, Moderateurlampen, Lampekappen, kisten Glaswerk, enz., enz., alsmede Provisiën, Kistwijn, Bier, Seltzerwater, Rhijnwijn, Cherrywijn, enz.

Verders:

om 11 ure precies, voor rekening des boedels van wijlen *Eliséé François Rijckmans,*

van

Een Erf, bebouwd met een steenen Huis en Bijgebouwen, gelegen in blok M, 3de deel, sectie I, sub nummer 97, buurt of wijk Noordwijk, bij de verponding geregistreerd onder No. 8677 en getaxeerd op *f* 9000.

Een Erf bebouwd met een steenen Huis en Bijgebouwen, gelegen in blok M, 3de deel, sectie I, sub nummer 121, buurt of wijk Noordwijk, bij de verponding geregistreerd onder No. 8974 en getaxeerd op *f* 9600.

Een Erf bebouwd met een steenen Huis en Bijgebouwen, gelegen in blok M, 3de deel, sectie I, sub nummer 122, buurt of wijk Noordwijk, bij de verponding geregistreerd onder No, 8975 en getaxeerd op *f* 8400.

(784)

Op de Vendutie van Woensdag 25 dezer zullen alsmede worden verkocht:

diverse Lijnwaden, soorten van Rhijnwijn, goud Gallon, Zilverwerk, Brillanten, Rasamala balken, Zeildoek enz.

(824) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

De Vendutie van Houtwerken

op het Heemradenplein, geannonceerd voor den 26 Maart 1857, is voorloopig

UITGESTELD.

(808) JOHN PRYCE & Co.

Vendutie

Op Donderdag den 26 Maart 1857,

voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*, à 4 pCt. Vendu Salaris,

van eene **AMERIKAANSCHE FACTUUR**, aangebragt per het schip *Lowell*, bestaande uit **Rustbanken** en **Wipstoelen** met paardenhaar bekleed, **Wip-, Tuin- en Kantoorstoelen** met rottan en houten zittingen; **Kinderstoelen, Klokken** loopende 8 dagen, **Yskisten, Riemen, Terpentijn, Teer, Hammen, 4 Am. Handchaisen,** een **Tentwagen**, enz., enz. Voorts 100 vaten **Hollandsch Meel**, diverse **Lijnwaden, Aardewerk, Valkbier, Roode Wijn**, enz. (809)

Op Vendutie van de Weeskamer te Batavia, van Donderdag den 26 Maart aanstaande,

zullen mede worden verkocht **ZES perceeltjes**

TUIN- EN ZAAILAND,

allen gelegen op Rawa Bangkee en Tjipinang, toebehoorende aan den boedel van wijlen **J. C. Groen.**

(770)

Vendutie

Op Vrijdag den 27 Maart 1857,

wegens vertrek, voor het woonhuis van den Hoog Wel Geb. Heer **J. C. W. Baron van Heeckeren tot Walien**, op Kramat, door *John Pryce & Co.*, van eenen inboedel bestaande uit meubilaire goederen, voorts eene **Piano** uit de fabriek van *de Ruijter*, en een **Rijtuig** met twee banken. (810)

Vendutie

op Vrijdag den 27 Maart 1857,

voor het Commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*, van Lijnwaden, eene factuur Hanglampen en Tafelserviezen, Fransch Bier, Boter, enz., enz. (828)

Hout Vendutie.

Op Vrijdag den 3den April 1857,

zal alhier vendutie worden gehouden à tout prix van eene partij Jattie houten balken en chinesche doodkisten planken.

Tagal.

(819) J. W. MOLL.

Op den 4 April aanstaande

zal te Bandong Vendutie worden gehouden van eenen geheel nieuwen massief mahonyhouten inboedel, Europesche rijtuigen, Race wagen en rijpaarden, voor rekening van en toebehoorende aan

(826) J. KEISER VAN BULDEREN.

Bandong, 19 *Maart* 1857.

CIBARIA SALUBERRIMA,

eene geneeskrachtige zelfstandigheid overtreffende de

REVALENTA ARABICA,

bij bussen van 1/2, 1/4 en 1/8 Ned. pond in depôt ontvangen bij

(812) LOURAN & VAN WALCHREN.

Verkrijgbaar:

VERSCHE APPELEN EN VIJGEN

bij

(798) W. KUIJPERS, Passer Senin.

Schip »*J. C. ROSS*” van de Kokos Eilanden.

Tweede scheepslading dezer **Olie** steeds bij de ondergeteekenden in den **zuiveren** staat verkrijgbaar, en gros en en detail; zullende bij kleine hoeveelheden, ter voorkoming van moeijelijkheden, franco aan huis worden geleverd.

De prijs wordt berekend tegen de picul van 125 ℔ Netto.

(801) ABEELEN, DENNISON & Co.

Ontvangen:

KAMFERHOUTEN KOFFERS,

bij

(830) S. D. BRANDON.

HOLLOWAY'S OINTMENT AND PILLS

are administered with uniform success in inflammatory rheumatism. Warm fomentations should first be applied to the surface, in order to open the pores, and then the ointment rubbed in as briskly as possible. The aperient action of the Pills has the happiest effect in abating the fever, and it may be confidently averred that any species of external inflammation will yield to a persevering use of these two great remedies. The cases of erysipelas, scrofula, bad legs, contusion, tumor, cancer, fistula, piles, and external injury resulting from accident, that have been cured by Holloway's Ointment, in Bengal alone, may be numbered by tens of thousands.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes Pillen à .... *f* 1,—, *f* 3,— en *f* 5,—

Potjes Zalf à .... » 1,—, » 3,— » *f* 5,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen bij *Kruthoffer & Soesman* te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (803)

A. Herment Bastiere

heeft Ontvangen:

eene factuur van nieuwmodische artikelen, als: Lakens in soorten, voor rokken en jassen, buksin en gekleurd; Satin de Laine en Tricots voor broeken; een assortiment Stoffen voor vesten, laatst genre; Coutil Russisch Linnen, gekleurd Piqué voor broeken; diverse Zijde voor Paletots; Fantaisieknoopen voor vesten en hemden; Borduursels, Knoopen, Hoeden en Degens voor Ambtenaars costuum; Gibus- en Fantaisiehoeden, Dassen, Handschoenen, Hemden, enz. (780)

TE KOOP **DRIE vetgemeste KALVEN,** op Kebon Sirie.

(807) Wed. VERMEULEN.

TE HUUR **GEMEUBELEERDE APPARTEMENTEN met KOST.**

(799) R. DESCHAUX, Gang Chaulan.

TE HUUR een Huis in Gang Patjenongan, à *f* 60 's maands.

(800) LANGE & Co.

TE HUUR met primo Mei aanstaande, een Huis op de hoek van de Gang Patjenongan.

(805) F. G. DE BIE.

naar huisbel wakker. Slaapdronken rigt hij zich overeind, werpt zich haastig in de kleeren en moet naar buiten in storm en sneeuw, om een lijdende hulp en troost te brengen.

Zulk een donkere, wilde nacht was het, toen ik door het geluid der schel uit mijn eersten slaap wakker geschrikt werd. Ik sprong uit mijn bed op en opende de voordeur. Een jonge boerenknecht stond bleek en ontdaan voor mij. Hij drong mij, hem dadelijk naar een naburig dorp te volgen, dat volle twee uren van W. verwijderd lag. Terwijl ik mij met allen spoed aankleedde, vertelde hij mij het ongeluk, dat bij zijn boer was voorgevallen. Op den terugweg viel een zwaar beladen wagen om, waardoor zijn kamerad zwaar gekwetst raakte. De jongman scheen bij het doen van dit zijn verhaal zeer ontroerd, en bragt het op een bevenden toon uit, waarin ik intusschen niets bevreemdends vond. Zoodra ik mij in de kleeren en de noodige instrumenten en verbandlinnen bij mij gestoken had, ging ik met hem.

't Was tegen het einde van den winter. Voor de deur stond eene eenpaardige slede of zoogenaamde bakslede, met stroo gevuld. Ik schoof een paar kussen onder mij, pakte mij in mijn mantel en haalde de muts over de ooren. De nacht was donker, een scherpe koude wind joeg mij de met regen vermengde sneeuw fiks in het gezigt.

Slechts nu en dan kwam de maan eens tusschen de drijvende wolken doorkijken en wierp haar licht op het barre landschap. De ellendig slechte weg liep, gelijk ik bij dat flaauwe schijnsel bemerken kon, door een vrij uitgestrekt dennenbosch. De hier en daar met sneeuw bedekte boomen vertoonden allerlei spookachtige gedaanten en kreunden klagelijk, door den storm gezweept. Ik weet niet hoe het zoo kwam, maar ik werd diep somber gestemd en allerlei akelige gedachten en voorstellingen rezen bij mij op. Het bosch kwam mij volmaakt geschikt voor, om het tooneel van een bloedige misdaad te wezen. Onwillekeurig wierp ik van tijd tot tijd een blik op mijn zwijgenden voerman, die met de zweep in de hand op het voorbankje zat en de paarden rusteloos aanspoorde.

Eensklaps bij eene kromming van den weg hield de slede als van zelve stil. De knecht rigtte zich op en wees met zijne hand op eene donkere plek in de witte sneeuw.

»Wat is er?” vroeg ik half verschrikt.

»Niets, niets,” mompelde de knaap, terwijl hij op nieuw de zweep over de paarden lei.

De slee kantelde en waggelde op den slechten weg bijna omgeslagen. Het dreigend gevaar leidde mijne opmerkzaamheid van het zonderling gedrag van den jongen kerel af en mijne gedachten namen aldra eene andere rigting.

Na een even bezwaarlijken als vervelenden rid kwam ik eindelijk bij de plaats aan. De eigenaar kwam mij tot zijn hek te gemoet en leidde mij in zijne woning. Ik deed dadelijk nader onderzoek, doch vernam uit zijn mond weinig meer, dan ik reeds van den knecht vernomen had. Op mijn verlangen werd ik bij den gekwetste gebragt. Deze lag in een klein kamertje op zijn gewone bed. Ik ging dadelijk tot eene inspectie over. Een jong en, voor zoo ver ik zien kon, knap boerenmeisje lichtte mij daarbij. De patient, een jong man van vier en twintig jaren, was volslagen bewusteloos en zijn gezigt geheel met geronnen bloed beloopen. Hij had de oogen gesloten en deze waren reeds geheel ongevoelig voor het licht, dat ik er digt voorhield. Op mijne vragen kreeg ik geen antwoord, daar hij niet meer spreken kon. Slechts van tijd tot tijd liet zich een akelig gereutel hooren. 't Was kennelijk, dat ik een stervende voor mij had. Intusschen wilde ik niets verzuimen en ging dus tot een naauwkeurig onderzoek over. Nadat ik de hairen met mijne schaar had weggeruimd, ontdekte ik op den schedel eene drie tot vier duim lange wonde, die het schedelbeen doorboorde en tot op het hersenvlies ging. Met de sonde en met mijn vinger kon ik eenige losse beensplintertjes en geronnen bloed voelen. Bij de zware kneuzing, die had plaats gevonden, en de zich duidelijk openbarende hersenbeschadiging kon ik mij zelfs van eene trepanatie geen heil meer beloven. Ik gaf deze dus op, daar ik vrees-

Théatre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Avec l'autorisation de M. le Resident de Batavia.

Lundi, 23 Mars 1857.

Pour les CINQ dernières représentations de la Compagnie.

Deuxième représentation du douzième mois de l'abonnement de la deuxième année.

LE PROPHÈTE.

Incessamment au bénéfice de Monsieur *Souweine*, chef d'orchestre,

LES PURITAINS.

On commencera à 7 heures précises. (813)

Wordt te Huur gevraagd

tot den prijs van *f* 100.— tot *f* 135.— 's maands, een Huis gelegen te of in de nabijheid van Weltevreden. Adres
(814) LANGE & Co.

f 20 à *f* 30,000

in leen te bekomen op eerste Hypotheek, bij
(822) W. SUERMONDT, WZn., qq.

De KANTOOR- en BOEKDRUKKERIJ

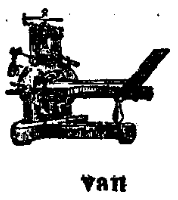

van

W. BRUINING

is **VERPLAATST**, in het huis, laatst geoccupeerd door den heer *L. Meijer*, tegenover de Boedelkamer.

Verloren

Op Vrijdagavond 13 Maart jl., in of nabij den Schouwburg, eene gouden Broche met haar. Des verkiezende kan de vinder eene goede belooning erlangen. Adres
(815) LANGE & Co.

Men zoekt gelegenheid voor een tienjarig meisje, om aan het huis onderwijs, dat eene Gouvernante aan andere meisjes geeft, deel te nemen, het liefst nabij Parapattan. Adres onder Lrs. A. Z. bij de boekhandelaren.
(816) LANGE & Co.

Iemand, oud 27 jaren, de Engelsche en Fransche talen magtig, zag zich gaarne op Java geplaatst, onverschillig in welke betrekking. Adres lett. J., Marine Hotel, Batavia. Brieven franco. (806)

Eene Dame in Nederland, oud 28 jaren, protestantsche godsdienst, zag zich gaarne in Indië als **GOUVERNANTE** bij eene fatsoenlijke familie, of wel als **SECONDANTE** geplaatst. Zij bezit acte van toelating tot het geven van lager onderwijs, zoomede in het Engelsch, Fransch en Hoogduitsch, en kan de eerste gronden van de Muzijk en het Teekenen onderrigten. Voor nadere informatiën adressere men zich aan
(821) VAN HAREN NOMAN & KOLFF, te Batavia.

In eene binnenresidentie van Java wordt eene **GOUVERNANTE** gevraagd voor drie kinderen, in staat om, behalve het élémentaire onderwijs, onderrigt te geven in al hetgeen tot eene beschaafde opvoeding, ook voor een meisje van meergevorderden leeftijd, behoort. Aan haar die tevens les in het Duitsch en vooral het Engelsch kan geven, en in zooverre met Muzijk bekend is, dat zij de eigen oefeningen op de piano kan surveilleren, zal de voorkeur gegeven worden.
Ares, franco onder letter H., aan
(820) VAN HAREN NOMAN & KOLFF, te Batavia.

J. Keiser van Bulderen naar Europa vertrekkende, verzoekt degenen, die nog iets van hem te vorderen hebben, hunne pretentiën in te dienen voor den 10 April eerstkomende.
BANDONG, 19 *Maart* 1857. (827)

Boekhandel Lange & Co.

Uitgekomen:

Ds. **Buddingh** en **Bierhuys**, Handleiding ten gebruike bij katechisatien, 2de druk, 60 duiten.

Grongrijp, Pengadjaran Pendek deri segala tjeritera njang didalam boekoe Bijbel itoe, tersamboeng dengan pengadjaran agama njang pendek, toeroet padri *Prins*, 60 duiten.

GRATIS VERKRIJGBAAR:

Elfde Supplement-Catalogus der Hollandsche en Fransche Leesbibliotheek, bevattende de nieuwste Romanlectuur. (831)

Depôt van Kantoor- en Schrijfbehoeften te Samarang.

De ondergeteekende heeft als zijn Agent te Samarang aangesteld den heer *H. L. de Lyon* koopman aldaar, die altijd ruim voorzien zal zijn van al hetgeen tot den Kantoor- en Papierhandel behoort, terwijl men hem tevens alle commissien voor mij kan opdragen.
(802) H. M. VAN DORP.
BATAVIA, *Februarij* 1857.

Boekhandel van H. M. VAN DORP, te Batavia.

De Launay, Traité de mecanique rationelle 1856, *f* 7.—.
Figuier, Les applications nouvelles de la Science à l'Industrie et aux arts en 1855, *f* 3 —.
Hureaux, Histoire des Falsifications des substances alimentaires et Médicamenteuses, *f* 6.—.
Marmier, Un été au bord de la Baltique, *f* 3 —.
Joly, Mensonges et vérités de la guerre d'orient, *f* 3.—.
Gorges, Revue de l'exposition universelle, 2 vol., *f* 9.—. (823)

VERTREKKENDE PERSONEN.

L. W. Stäcker. (772)

Bij tijdige aankomst van de mail zal de **Koningin der Nederlanden** over *Samarang* naar *Soerabaya* op den 27 dezer vertrekken.
Voor nadere inlichtingen vervoege men zich bij
(829) MACLAINE, WATSON & Co.
Directeuren der Ned. Stoomboot-Maatschappij.
21 *Maart.*

Voor Passage naar Nederland

wordt nog gelegenheid aangeboden met het snelzeilend en daarvoor zeer goed ingerigt Ned. barkschip **PRESIDENT VAN BUREN**, kapitein **D. Visser**, om einde dezer maand van hier te vertrekken.
Nadere informatiën te bekomen bij den gezagvoerder voornoemd in het Hotel der Nederlanden en
de Agenten,
(791) VAN DER BURG, VRIESENDOP & Co.
BATAVIA, 17 *Maart* 1857.

BATAVIA.

Z. M. stoomschip *Onrust* gevoerd door den luitenant ter zee 1ste klasse A. A. A. Gaymans, vertrok den 10 dezer van Soerabaya naar Batavia. In den daarop volgenden nacht van Woensdag, omstreeks 1 ure, had dit vaartuig het geluk vijf Javanen te mogen redden, die door zwaar weder met hunne prauw waren omgeslagen. Volgens hunne verklaring, moesten zij naar Bawean en waren, met achterlating van nog drie andere inlanders, met hun vijven uitgezeild. Van hun prauw was niets te redden geweest en, zonder de tijdige komst van het stoomschip *Onrust*, waren zij voorzeker eene prooi der golven geworden.

— Naar wij vernemen, heeft het hoog geregtshof van Ned. Indië, regt doende in revisie, het, door den raad van justitie te Batavia, op den 18 Februarij jl., geslagen vonnis, in de zaak van de weduwe G. H. E. van B...., beschuldigd van poging tot vergiftiging op den persoon van den heer H. J. E. F. G. H......, (zie *Java-Bode* 15 October 1856, No. 83 en 18 Februarij 1857, No. 14) bekrachtigd, en is genoemde vrouw diensvolgens onmiddelijk op vrije voeten gesteld. Ook is het, bij arrest van dien datum, tegen de inlandsche vrouw Kaima, mede wegens dezelfde misdaad, gewezen vonnis bekrachtigd, doch de straf van 15jarige gevangenis tot op 12 verminderd.

— In een der laatste nummers van het Antwerpsche dagblad *le Précurseur*, lezen wij het ondervolgende, waaruit onze lezers zullen ontwaren, hoe waarheidlievend sommige dagbladen zijn.

»Het Nederlandsche leger in Indië verloor dezer dagen een zijner meest beroemde officieren, wiens naam aan een der verbazendste voortbrengselen der hedendaagsche werktuigkunde verbonden is. De kolonel baron de Renkin overleed den 25 Augustus 1856, te Sumanap, op het eiland Java. Hij was de laatste afstammeling in regte lijn van Swalin Renkin, die in Frankrijk onder den naam van Rennequin Sualem bekend stond, en aan welken verdienstelijken mechanicus men het beroemde werktuig van Marly te danken heeft.

Rennequin, de zoon van een Luikschen timmerman, werd door Lodewijk XIV, die van zijne kundigheden had hooren spreken, naar Frankrijk geroepen. In 1675 schiep hij het plan voor het werktuig van Marly, dat bestemd was, om de stad en het kasteel van Versailles van water te voorzien. Hij besteedde zes jaren om het te voltooijen en verwierf zich een Europeschen naam door dat werk, hetwelk, voor gezegd tijdvak, als een meesterstuk van werktuigkunde mag worden aangemerkt. Hij stierf in 1708 na de schepping van nog andere minder beroemde werken, die hem niet te min den eersten rang onder de waterbouwkundigen van zijnen tijd verzekerden. Zijn zoon verliet in 1740 Frankrijk en trad in Hollandsche krijgsdienst, en sinds toen volgden de leden dier familie, zonder tusschenpoozing, dezelfde loopbaan.

De kolonel de Renkin maakte zijne geheele carrière in Indië. Men dankt hem de versterkingen van Batavia en die van de hoofdplaatsen op het eiland Java. Hij was een zeer geleerd mensch en liet talrijke werken over de geologie, physica en de meteorologie van Ned. Indië na. Hij stierf in den ouderdom van 59 jaren.

— In het officieel gedeelte van de *Javasche Courant* van heden worden vermeld de koninklijke besluiten, waarbij worden bekend gemaakt de overeenkomsten tusschen Nederland en Oostenrijk, Pruissen, Hanover, Denemarken, Saksen en Sardinie gesloten, ter regeling der voorwaarden, waarop de consulaire agenten dier rijken in de voornaamste havens der *Nederlandsche Overzeesche bezittingen* zullen worden worden toegelaten.

— Bij dagorder dd. 21 Februarij 1857, is door den luitenant-generaal, commandant van het Indisch leger aan hetzelve bekend gemaakt, dat gedurende de jongste expeditie in de Lampongsche districten, eenige wapenen op de hoofdmuitelingen buit gemaakt zijnde, het denkbeeld is gerezen, om die wapenen als eene geringe hulde van dat leger, den koning aan te bieden, waartoe door tusschenkomst van het gouvernement het welmeenen van Z. M. is gevraagd.

De koning heeft de bedoelde wapens niet alleen met genoegen aangenomen, maar ook den commandant van het Indisch leger opgedragen, om bij dagorder Z. M. erkentelijkheid voor dit huldebewijs te betuigen.

— Gisteren avond, ongeveer ten 6 ure, bragt de Inlander *Dempat*, in dienst bij den waterstaat op het Koningsplein, zijne vrouw *Ma Tibie* met een badej een steek in den buik en een in den rug toe, echter niet zoo gevaarlijk of zij kon hunne kamer ontvlieden, ten einde hulp in te roepen. Hun verblijf binnendringende, vonden de toegesnelde lieden gezegden *Dempat* in zijn bloed badende, hebbende hij ook zichzelven met dat wapen eene meer gevaarlijke wond in den buik gegeven. Men wil dat deze dubbele verwonding het gevolg zou zijn van huiselijke twist, doch de ware oorzaak is nog niet bekend. Beiden zijn ter verpleging naar het stadsverband overgebragt.

---

zen moest, dat de patient gedurende de operatie onder mijne handen dood zou blijven. In plaats daarvan vergenoegde ik mij met de oogenblikkelijke verwijdering der splinters en van het gestolde bloed, voor zoo ver dat aanging.

Gedurende al dien tijd stond het jonge boerenmeisje aan mijne zijde en hield met bevende handen de lamp vast. Haar bleek gelaat verried eene hevige aandoening en hare oogen stonden vol tranen. Zoo vaak dat ongemerkt geschieden kon, wischte zij die met de omgekeerde hand van de wangen af. Uit haar gedrag vermoedde ik niet ten onregte, dat zij tot den stervende in eene nadere betrekking moest gestaan hebben. Soms zuchtte zij diep uit de borst, en dan keek zij weder verschrikt om, als vreesde zij, te worden gade geslagen. Het arme kind begon mijne belangstelling te wekken.

Mijne gedachten werden intusschen spoedig weder van haar afgetrokken en op den patient voor mij geleid.

De eigenaardige vorm der wonde deed eene donkere verdenking in mijne ziel oprijzen. De randen derzelve waren zoo scherp en zuiver, dat zij mijns oordeels slechts van eenig snijdend instrument, een bijl of zoo, konden afkomstig zijn. Dat streed nu trouwens met de verklaring van den knecht, mijn voerman, die met den patient alleen in het bosch geweest was. Zijn zeggen, dat de wagen omgeslagen en zijn kameraad daardoor gevaarlijk gekwetst was had anders niets onwaarschijnlijks. Het was zelfs mogelijk, dat de stervende door den scherpen kant van een neervallend blok hout op de opgegeven wijze was gewond geworden. Het was natuurlijk geen kleinigheid, een onverdacht en tot hiertoe in een goeden naam staand mensch zoo maar van moord en doodslag te beschuldigen. Uit dien hoofde hield ik voorloopig mijne gedachten voor mij en hoedde mij, eenig kwaad vermoeden te doen blijken.

De lippen van den gewonde, die hier alleen van de waarheid getuigen konde, waren en bleven stom.

Terwijl ik nog bij het bed stond, kwam die andere knecht zoo zachtjes binnen, dat ik eerst zijne tegenwoordigheid naauwelijks bemerkte. Hij bleef bij de deur staan en wachtte, of ik hem ook iets over mijne terugreis te zeggen had. Onder zulke omstandigheden was natuurlijk daaraan nog niet te denken. Toevallig zag ik op en ontmoetten mijne oogen die van den jongen man.

Het was slechts een oogenblik, maar dit zal mij eeuwig onvergetelijk blijven. De zekerheid doordrong mij: Daar staat de moordenaar. Hoe ik tot deze overtuiging kwam, weet ik zelfs heden bij bedaard nadenken niet op te geven.

De gansche houding en physiognomie van den kerel verried zijn boos geweten. In zijne trekken lag eene angstige nieuwsgierigheid, eene bange vrees. Zijne knieën knikten en hij liet den pet vallen, dien hij in de handen hield. Om zijne verlegenheid te verbergen, bukte hij daar naar. Toen hij zich weder opgerigt had, was er eene bevreemdende verandering met hem voorgevallen. Zijn gezigt nam eene bedaarde, stille strakke uitdrukking aan. Geen trek verried een spoor van innerlijke beweging; slechts een krampachtig lachje speelde om zijne opgeworpen lippen. Hij zag er vast en stout beraden uit. Wellig had hij op dit oogenblik een tweeden moord en wel den mijnen besloten, om zich van een medeweter van zijn geheim te ontdoen.

Onder deze omstandigheden achtte ik het te meer geraden mijn vertrek nog uit te stellen. Allerminst had ik lust, om mijne terugreis in gezelschap van den verdachten kerel te ondernemen. Ik zei dus stellig, dat ik eerst tegen het aanbreken van den dag vertrekken zou, daar ik mij bij den ellendigen staat van den man in den donker niet weer aan gevaar wou bloot stellen. Op een wenk van zijn meester, die intusschen ook bij het bed gekomen was, ging dus de knecht weder. [illegible] het meisje zich, met haar schort over de oogen, [illegible] hoek had neergezet en haar gesmoord snikken [illegible] ried, dat zij zich alleen met hare droefheid [illegible] achtte ik het oogenblik gunstig, [illegible] mijne waarnemingen en vermoedens [illegible]

(Wordt vervolgd).

— Een brief van Soeracarta d.d. 16 dezer, ons welwillend ter vermelding afgestaan, bevat eene verschrikkelijke tijding omtrent het Cirque Européen, dat daar eenige dagen vroeger schijnt te zijn aangekomen.

Alles was tot het geven der voorstellingen prachtig ingerigt; dagelijks werden de paarden ten drukste bezocht. Een hoofdpriester heeft echter den geringen man wijs gemaakt, dat zulke groote paarden uit de hel kwamen en de keizer die niet mogt zien werken. Daarop is gisteren het gebouw in brand gestoken en alles is verbrand; de groote toeloop des volks maakte allen toegang onmogelijk. Het paard Julie sprong door de vlammen en terwijl de heer Schmidt naar binnen ging om de andere paarden los te snijden, hebben de brandstichters Julie den kop afgesneden. De heer Schmidt vond zijn lieveling in dien staat op de Passeerbaan en schoot zich uit wanhoop voor het hoofd. De heer Berne, dit alles ziende, wierp zich in de vlammen en heeft daardoor groot letsel bekomen.

Deze onderneming zou dus op eene beklagenswaardige en ijzingwekkende wijze te niet zijn gegaan.

Cheribon. — Door de gedurende de geheele maand Februarij jl. in bijna de gansche residentie geheerscht hebbende droogte, vooral in de groote Noordelijke en Oostelijke vlakten, vreesde men zeer voor eene mislukking van het te veld staande padiegewas, over eene uitgestrektheid van ruim 119,776 bouws. Sedert den 1sten Maart hebben echter de dagelijks rijkelijk gevallen regens de padievelden overvloedig van water voorzien en de ontstane vrees grootendeels doen ophouden.

(*Jav. Court.*)

Soerabaya, 14 Maart. In den morgen van den 13den dezer is er alhier, aan het benedeneinde der rivier de Kaliemas, een Madurees verdronken, Mahomed genaamd. Hij ging uit eene praauw naar den wal, viel in de rivier en verdween onmiddelijk.

— Men meldt ons van Pasoeroean:

Het district Ngantang, in de afdeeling Malang, dat in dezen regenmousson reeds veel door overstrooming heeft geleden, is op den 22sten Februarij op nieuw door eenen zwaren storm, vergezeld van hevige regens, geteisterd geworden. 163 koffijboomen van de tuinen te Kragoeman- en Tretes zijn, door het omvallen van andere zware boomen, vernield; terwijl eene bandjir in de rivier Konto een gat van eenige roeden breedte en diepte in den weg bij de dessa Tretes heeft geslagen.

In het district Panangoengan zijn almede in verschillende tuinen 360 koffij- en dadapboomen omvergewaaid, terwijl de bazaarloods in de dessa Dinoijo zwaar beschadigd, alsook eene brug en een dam vernield zijn.

Tot herstel der schaden zijn de noodige bevelen gegeven.

(*Soer. N. en Adv. B.*)

ENGELAND.

London, 1 Jan. In een overzigt van de gebeurtenissen van het afgeloopen jaar, meende de *Times* niet te mogen zwijgen van zekere verschijnselen, die geen gunstig denkbeeld van de zedelijkheid noch van de openbare veiligheid in Engeland geven. »Het oog op de geschiedenis van ons eigen land in het afgeloopen jaar vestigende (zegt het genoemde blad), zien wij er den aanvang van goede ondernemingen, welke van meer verhevene bedoelingen getuigen; maar daarnevens zien wij smetten, waarmede het Engelsche volkskarakter in 1856 hier te lande bezoedeld geworden is, namelijk bedriegerijen op eene ongemeen groote schaal, stelselmatige verduistering van gelden, kolossale bankbreuken en schrikbarende misdaden. Handelsbanken zijn gelijk zeepblazen gesprongen, geenen penning achterlatende. Aan alle kanten zagen wij lieden, en niet van de laagste klasse, hunne vrouwen, moeders, broeders, vrienden, bekenden vergiftigen. Wij hebben vele bloeddorstige en verfoeijelijke moorden te vermelden gehad; en de gerustheid van het publiek is jammerlijk geschokt, daar het heeft vernomen, dat, door de toepassing der laatstelijk gemaakte wetsbepalingen tot wijziging van ons strafstelsel, de deuren der gevangenissen geopend zijn, en eene geheele bevolking van dieven en booswichten op ons losgelaten is, zonder vooruitzigt op eene eerlijke broodwinning, vol misdadigen overmoed en vernuftig in het uitvinden van nieuwe vormen van roof en misdaad. Verschrikkelijke zelfmoorden hadden wij in een meer dan gewoon getal te vermelden.

— Lord Panmure, onze minister van oorlog, heeft dezer dagen in eene openbare toespraak opgaven betrekkelijk den tegenwoordigen staat der Engelsche landmagt medegedeeld, die men met veel genoegen vernomen heeft. Hij verklaarde onder anderen »dat men thans in Engeland tien dagen na de uitvaardiging van het bevel zoo veel troepen, volledig uitgerust, zou kunnen inschepen, als het land in eenig geval zou behoeven, dat dit zonder presgang of conscriptie mogelijk gemaakt was, alleen door verbetering van het lot en de vooruitzigten van den krijgsman; dat het leger in uitstekend bruikbaren staat kon gehouden worden zonder den weg tot verligting der belastingen af te snijden, want dat de begrooting van uitgaven voor zijn departement, die hij eerlang zou voordragen, althans twintig millioen pond sterling beneden die van het laatste jaar zou zijn."

— De politieke en volkshuishoudelijke toestand van Ierland is sedert eenige jaren grootelijks verbeterd. Vroeger hoorde men in Engeland telkens de uitdrukking: »het arme oude Ierland." Thans zegt de *Times* bij den aanvang van een nieuw jaar te durven voorspellen, dat »het rijke jonge Ierland" weldra de passende benaming zal zijn.

Londen, 3 Januarij. Op de werven van Pembroke wordt tegenwoordig aan eene reservevloot gebouwd; daaronder bevindt zich een stoomschip van 121 stukken en 1000 paardenkracht; de *Windsor Castle*, een zeilschip van 116 stukken; het stoomschip *Immortality* van 51 stukken en 400 paardenkracht; *Melpomene*, van hetzelfde charter; *Orlando*, van 36 stukken met 800 paardenkracht; *Doris*, 32 stukken en 800 paardenkracht; *Greyhound*, 17 stukken en 200 paardenkracht en *Gannet*, met 8 stukken en 200 paardenkracht. Het geheele escader zal derhalve 574 stukken geschut voeren. De *Orlando* is 300 voeten lang en dus het langste fregat van de Engelsche vloot.

— Onder voorzitting van den zwitserschen consul-generaal, den heer J. Rapp, werd gisteren te Londen eene vergadering gehouden van de in deze stad woonachtige Zwitsers. In deze bijeenkomst werd een aan den bondsraad gerigt dankadres aangenomen en, ten behoeve der verdediging van Zwitserland, eene inschrijving geopend, die £st. 1784 opbragt. Bovendien verbonden zich ongeveer 20 der aanwezigen tot vrijwillige dienstneming, voor het geval dat het binnenrukken van een pruissisch leger de verdediging van den vaderlandschen bodem mogt noodig maken.

BELGIE.

Men meldt van Laithem St. Martin een voorval, waaraan geen naam te geven is, en dat wij niet zouden kunnen gelooven, zegt de *Gendsche Courant*, indien het ons niet door een geloofwaardig persoon was medegedeeld.

Op den 17 December, des avonds ten acht ure, geraakte, niet ver van den herberg dier gemeente, een zestigjarige grijsaard, door de duisternis van den grooten weg en viel in een kuil, niet dieper dan drie voet. In weerwil van al zijne pogingen kon hij er niet uitkomen. Op het punt van te bezwijken, riep hij om hulp. Een knecht van de herberg kwam juist op de stoep van het huis, op het oogenblik dat zich twee ruiters digt bij den kuil, waarin de grijsaard lag, vertoonden. In stede van te zijner hulp te snellen, begonnen die drie mannen te beraadslagen, wat hun hier te doen stond. De knecht der herberg trad spoedig het huis weder binnen, voorwendende, dat het te koud was om een bad te nemen. En de beide anderen bepaalden zich er bij, den ongelukkige een staak toe te steken, dien hij echter met zijne verkleumde handen niet kon aanvatten. Toen zij zagen, dat hunne moeite vruchteloos was, verdwenen zij. Den volgenden morgen vond men een lijk.

— Een droevig ongeluk is te Sweveghem voorgevallen. Een man, Vermoere genaamd, was met zijne vrouw naar de kerk gegaan, hun jong kind achterlatende met een stuk brood in de hand. Onmogelijk is hunne wanhoop te beschrijven, toen zij, terugkeerende, zagen, dat eene kat niet alleen het brood, maar vier vingers van de regterhand van het kind had afgebeten. De duim alleen was ongedeerd.

FRANKRIJK.

Parijs, 1 Jan. Groot is de verwachting, waarmede de verschijning wordt te gemoet gezien van een werk des protestantschen leeraars Athanase Coquerel over de *gemengde huwelijken*, dat vooral in deze dagen een meer dan gewone belangrijkheid ontleent aan de omstandigheid, dat onlangs de bisschop van Atrecht, de heer Parisis, tegen de protestanten in zijn bisdom een soort van veldtogt heeft geopend, en de heer Coquerel pikante trekken betreffende den »ziedenden" prelaat verhaalt. Het werk zal over alles handelen wat tot de gemengde huwelijken betrekking heeft. Het is bekend, dat in Frankrijk de huwelijken tusschen protestanten en katholijken zeer talrijk zijn, en van de in 1856 te Parijs door de protestantsche leeraren aldaar ingezegende driehonderd echtverbindtenissen waren ongeveer twee derden der partijen van verschillende geloofsbelijdenis. De naam des schrijvers, wiens uitstekend talent als denker en stijler vermaard is, verhoogt niet weinig het gewigt, dat aan het boek wordt gehecht.

— De abt Mercaded, zendeling in Mongolië, is op zijne terugreis naar Parijs te Marseille aangekomen. Deze priester, die geheel Siberië is doorgetrokken, om zich te overtuigen of er geen spoor van derwaarts verbannen Franschen is te vinden, keert terug met bevrozen voeten, zoodat hij op krukken loopt. Hij heeft twee weezen, kinderen van fransche ouders, bij zich, die hij in Siberië vond en thans in een der liefdadige instellingen te Parijs wil doen opnemen.

— De *Moniteur* bevat heden de opgave van het aantal bewoners van Frankrijk, volgens de in dit jaar gehouden laatste telling. Het aantal inwoners heeft sedert de laatste telling, welke in 1852 plaats had, eene vermeerdering ondervonden van 257,726 zielen, en bedraagt thans 36,039,364 zielen. Het meest bevolkte departement is dat der Seine (Parijs) met 1,727,419 inwoners. Daarop volgen het departement van het noorden (Rijssel) met 1,212,353 inwoners; de Neder-Seine (Rouaan), met 769,450 inwoners; het departement der Gironde (Bordeaux), heeft 640,757 inwoners, en het departement van de Rhône (Lyon), neemt met 525,491 inwoners slechts den 5den rang.

— Een horologiemaker te Chauny is tot drie jaren gevangenisstraf en honderd fr. boete veroordeeld, ter zake van smaad en hoon, gepleegd tegen den keizer en de keizerin, en voorts van gezegd te hebben, dat degene die in Junij 1848 den heer Affre, aartsbisschop van Parijs, had gedood, het kruis van eer verdiende.

— De belasting op de honden, die zeer goed geïnd is, heeft, naar men zegt, in het eerste jaar, in de 37,000 gemeenten des rijks, meer dan 5 million frs. opgebragt. Deze som staat bijna gelijk met den interest van den schuldenlast der gemeenten.

— Marseille telde onder Napoleon I slechts 80,000 inwoners en thans onder Napoleon III, behalve de afwisselende bevolking, reeds 250,000 inwoners. Men houdt het voor zeker, dat Marseille binnen een 20 tal jaren na Parijs de voornaamste en meest volkrijke stad zal zijn.

— Te Trigueres bij Montargis zijn de overblijfselen van een Romeinschen schouwburg ontdekt. De benedenruimte tot aan het tooneel is 210 voet lang en 180 voet breed. Hij zal omstreeks 10,000 toeschouwers hebben kunnen bevatten.

— Wij hebben gemeld, dat het hoofd der expeditie ter opsporing van de bronnen des Nijls, de graaf d'Escayrac de Lauture, wegens moeijelijkheden met zijne togtgenooten, ontslagen en door den Franschen luitenant ter zee Aubaret vervangen is. Dit berigt wordt van eene andere geloofwaardige zijde bevestigd met bijvoeging van eenige nadere bijzonderheden. Daaruit blijkt, dat de graaf d'Escayrac, vooral om zijne overdrevene gestrengheid, zich het ongenoegen zijner togtgenooten had op den hals gehaald, welke hem verweten, dat hij hen als een sultan behandelde en zich met eene lijfwacht van Janitsaren omgaf. Zoo zouden zelfs te Cairo onderscheidene der geleerde leden van de expeditie op militaire wijze in hun hotel geconsigneerd zijn geweest, onder gestreng verbod van het te verlaten. De expeditie zal thans niet, zoo als de graaf d'Escayrac verlangde, als een legertje ingerigt worden. Een eerste uitstap, in Opper Egypte op dezen voet ingerigt, had reeds ten gevolge gehad, dat een dorp uitgeplunderd was door de Janitsaren, die de geleerden moesten beschermen. Overigens luiden de financiele berigten omtrent deze expeditie niet gunstig. Zij geschiedt op kosten van den onderkoning van Egypte, die hieraan eene som van 300,000 francs heeft gewijd, welke som echter nu reeds verteerd is, ofschoon het gros der geleerde caravaan Cairo nog niet heeft verlaten.

DUITSCHLAND.

Weenen, 1 Jan. De taal onzer dagbladen doet het al meer uitkomen, dat de gedragslijn van de Oostenrijksche regering in de zaak van Neufchâtel voor Pruissen ver van gunstig is. Dit is vooral gebleken, nu de kolonel v. Manteuffel met eene buitengewone zending van Berlijn alhier is aangekomen. Al onze dagbladen, zonder uitzondering, verklaren zich thans tegen de handelwijze der Pruissische regering en nemen den schijn aan voor Pruissen zeer bezorgd te zijn, vermits, volgens hun gevoelen, de Fransche regering eene geheel andere taal zou beginnen te voeren, zoodra Pruissische troepen op Zwitsersch grondgebied zouden zijn binnengerukt. De kolonel van Manteuffel heeft, onmiddellijk na zijne aankomst, eene conferentie met den Pruissischen gezant von Arnim, en heden met den minister van buitenl. zaken, graaf van Buol, gehad. Hij zal van hier naar het keizerlijke hof te Verona vertrekken, om aldaar eenige dagen te verblijven.

— Uit Petersburg wordt gemeld, dat het Russische cabinet, door zijnen gezant alhier, aan onze regering heeft doen weten, dat het, hoewel de regten van Pruissen op het canton Neufchâtel erkennende, ongaarne de krijgstoerustingen tegen Zwitserland heeft opgemerkt. De Russische regering herinnert tevens, dat de kwestie van Neufchâtel reeds door de groote mogendheden is behandeld geworden op de conferentie te Londen in het jaar 1852, en dat zij een protocol dienaangaande hebben geteekend. Te Petersburg is men vrij algemeen van gevoelen, dat dit vraagstuk op nieuw aan de beslissing der groote mogendheden zal worden onderworpen en deze wel middel zullen weten te vinden, om de zaak in der minne af te doen.

Berlijn, 6 Jan. Gelijktijdig met den prins van Pruissen hier te lande, is de hertog Bernhard van Saksen Weimar, vroeger generaal bij het Nederlandsche leger, in dienst zijns lands getreden. Terwijl dit jubel bij het Weimarsche hof in stilte herdacht werd, heeft het corps officieren des regerenden groothertogs, met diens vorst zelven aan het hoofd, voor den waardigen jubilaris een prachtvol kaligrafisch adres doen vervaardigen, tot overbrenging waarvan de opperstalmeester des groothertogs eergisteren naar 's Gravenhage is afgereisd.

Frankfort, 5 Jan. De commissie van de vereeniging tot het oprigten van een gedenkteeken voor Luther heeft, naar men uit Worms meldt, aan de vorsten en bestuurders bij Evangelische kerken van alle landen, in welke zich Protestantsche gemeenten bevinden, den 27sten Dec. verzoekschriften gerigt tot het verkrijgen van verlof, om bijdragen in te zamelen onder de Evangelische inwoners, voor het te Worms op te rigten gedenkteeken voor Luther. De groothertog van Weimar heeft reeds, bij een schrijven van 31 Dec., dit verzoek ingewilligd.

RUSLAND.

Eerstdaags wordt een manifest te gemoet gezien van de Russische regering, voornamelijk ten doel hebbende, om het erfregt van den adel op posten en bedieningen meer te beperken, waardoor aan een aantal talentvolle mannen, die thans van de vervulling dier posten zijn uitgesloten, gelegenheid zou worden gegeven om daarnaar te dingen, en eene soort van middenklasse zou worden gevormd tusschen het volk en den adel.

— De jongste berigten uit Azie, door de Russische dagbladen medegedeeld, melden, dat de generaal Chruleff, de bevelhebber van een observatiecorps aan de Turksch-Russische grenzen, een klein corps van 4500 man met ligte artillerie heeft gevormd, hetwelk de Perzische grenzen is genaderd. Volgens andere berigten, door de *Chaz* medegedeeld, zou het Russische leger, aanmerkelijk versterkt, eene beweging voorwaarts bewerkstellingen, zoodra de van Bombay vertrokken Engelsche expeditie te Bassora zoude aangekomen zijn.

ZWITSERLAND.

Eenige weken geleden kwam de fransche gezant in Zwitserland een bezoek afleggen bij den president van den bondsraad en het hoofd der zwitsersche regering den heer Stampfli. Deze was in zijne hemdsmouwen, toen de diplomaat werd aangediend. Wat te doen? De gezant was reeds in den salon en achter dit vertrek waren de kleederen van den heer Stampfli geborgen. Een knecht werd naar de voorkamer gezonden, om het eerste kleedingstuk te halen, dat hem onder de handen viel. Hij kwam met een zeer nette paletot terug, die zijn meester aantrok om den gezant te ontvangen. Toen deze afscheid nam, zocht hij te vergeefs naar zijn paletot, die hij in de voorkamer had neergelegd en ontwaarde eindelijk, dat het hoofd der zwitsersche regering dat kleedingstuk in vergissing had aangetrokken.

— De heer *Alexander de Pourtalès*, jongere broeder van den heer *de Pourtalès-Steiger*, het hoofd van den jongsten opstand, heeft, naar men verzekert, verzocht de plaats van zijn broeder in de gevangenis in te nemen, gedurende den tijd, dat deze zich naar Berlijn zoude begeven, om den Koning te smeeken van zijne regten op Neufchâtel af te zien, terwijl hij zich op zijn eerewoord zou verbinden, om zich vervolgens weder gevangen te stellen. Dit is echter niet toegestaan, niet omdat men geen vertrouwen had in het eerewoord van den heer *de Pourtalès*, maar omdat de vormen zulks niet toelaten. Daarop is de heer *Alexander de Pourtalès* naar Berlijn vertrokken, om bij den Koning het orgaan van de wenschen der royalistische gevangen van Neufchâtel te zijn.

SPANJE.

Men schrijft van Madrid 20 December:

De sedert meer dan vier jaren ongestraft alle wetten

B I J V O E G S E L

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag 21 Maart 1857, No. 23.

tartende landroovers, hebben eene nieuwe misdaad bedreven, die eene groote ontsteltenis in de stad Burgos en omstreken te weeg heeft gebragt. Gisteren kwam een detachement der gendarmerie, onder het bevel van den kapitein don Ramon Gongora, een moedig en verdienstelijk officier, de Hierros vervolgende, te Cubello la Cesar aan. Vilalain en drie andere roovers waren in dat dorp verborgen en op het oogenblik, dat bedoeld detachement die woning voorbij ging, loste Vilalain zelven, de deur openende, zijn *trabaco;* kapitein Gongora viel dood neder en verscheidene soldaten werden gekwetst. Hierop ontstond eene worsteling tusschen de beide troepen, die met den dood van een der roovers, bekend onder den naam van *del Moro* en de vlugt der drie overigen eindigde. Zij worden overal vervolgd en ook andere brigaden zijn tot dat einde uitgezonden.

Daarenboven heeft het militaire gezag last gegeven om den alcade van Cubillo en den eigenaar van het huis, waarin de roovers verscholen waren, dewijl hij ze 30 uren zonder kennisgave verborgen had, in hechtenis te nemen. Op den eerstgenoemde rusten zware beschuldigingen en de voornaamste daarvan is, dat hij aan gendarmen inkwartieringsbilletten voor datzelfde huis had uitgereikt, waarvan echter door de komst van kapitein Gongora en zijn detachement geen gebruik werd gemaakt. Zonder dat toeval had de alcade zelven de gendarmen aan hunne moordenaars overgeleverd.

ITALIE.

Uit Rome schrijft men, dat aldaar het te Parijs verschenen boek van den jezuit Gagarin onder den titel: *La Russie sera-t-elle Catholique* groot opzien baart onder de hooge geestelijkheid en vooral bij den Paus zelven. In het Vaticaan wenscht men natuurlijk, dat de voorspelling van den schrijver, die de vraag toestemmende beantwoordt, spoedig bewaarheid worde.

— Het dagblad *l'Univers* deelt een besluit mede van de canselarij van het H. Officie te Rome, tegen het misbruik van het magnetisme, aangewend als een middel tot het verkrijgen van bovennatuurlijke uitkomsten. Het officie verklaart, dat het bedrijf van magnetiseur of somnambule wordt uitgeoefend door bedriegers en dat hunne handelwijze een schandaal daarstelt, vermits zij zich schuldig maken aan eene ketterij, strijdig met de goede zeden, met de godsdienstige voorschriften en de grondslagen der burgerlijke maatschappij. In het besluit komt voor, dat het altijd ongeoorloofd is, physische middelen aan te wenden tot het verkrijgen van voorspellingen, waarzeggerijen, bezweringen van geesten en andere bovennatuurlijke en onzigtbare dingen. De gezamenlijke bisschoppen worden dan ook aangespoord om geene hulpmiddelen te ontzien, ten einde aan het reeds zoo diep gewortelde kwaad, aan hetwelk lage winzucht ten grondslag strekt, paal en perk te stellen.

— Men schrijft uit Rome, dat te Napels verscheidene personen beweren, dat, toen de konings-moordenaar Milano ter strafplaats geleid werd, vijf witte duiven boven zijn hoofd zweefden, terwijl vele anderen verzekeren, dat zij, in den oogenblik van den moord-aanslag, de H. Maagd hare beschermende hand hebben zien uitstrekken, om den koning te beveiligen.

— Sommige der Italiaansche bladen beweren, dat Agesilao Milano, die, gelijk men weet, een aanslag op het leven van den koning van Napels beproefd heeft, allerlei folteringen heeft ondergaan. De *Independente* deelt daaromtrent het volgende mede: 1°. Heeft men hem van al zijne kleederen ontdaan, vervolgens, na hem aan handen en voeten gebonden te hebben, heeft men hem met het hoofd naar beneden aan een balk gehangen en hem gedurende twee uren gekweld, met hem brandende en rookende stroofakkels onder het hoofd te houden. 2°. Gebonden en aan de ooren opgehangen, raakten zijne voeten ter naauwernood den grond, welke met gloeijende houtskool bedekt was, zoodat, wanneer hij den grond niet aanraakte, hij allerhevigste smarten in het hoofd en de ooren leed, terwijl hij zijne voeten brandde, als hij den grond beroerde. 3°. Heeft men hem aan de verschrikkelijke heet- en koud waterproef onderworpen. 4°. Door het toehalen der koorden werden zijne schouderbeenderen ontwricht. 5°. Heeft men hem gegeeseld; zijn vleesch was als het ware zwart en blaauw geworden. Eindelijk heeft de beul, met eene ongekende barbaarschheid, zijne folteringen voortgezet en het instinct van een wilde, die zich op zijnen vijand wreekt, aan den dag gelegd.

— Een brief uit Napels van 30 Dec. meldt, dat een diplomatische stap, door tusschenkomst van den Pruisischen gezant, door de Napelsche regering te Parijs en te Londen is gedaan. Te Napels betoonde men zich verwonderd over de soort van halstarrigheid, waarmede het Turijnsche cabinet weigerde, om den koning Ferdinand geluk te wenschen over den afloop van den mislukten aanslag tegen zijn leven. Overigens meldt men, dat koning Ferdinand zich niet van den eenmaal door hem ingeslagen weg heeft laten afbrengen, noch door den aanslag tegen zijn persoon noch door de poging tot opstand in Calabrie; eene circulaire van den minister van buitenlandsche zaken heeft de vertegenwoordigers buitens 's lands gelast aan de hoven, waarbij zij geaccrediteerd zijn, kennis te geven, dat de koning niet zal afwijken van het tot dusver door hem gevolgde stelsel, en om tot bewijs hiervan hun eene lijst mede te deelen van 50 personen, die genade van hem hebben ontvangen. De staat van zaken blijft evenwel steeds gespannen en ongelukkiglijk komt hierbij nog eene handelscrisis. Te Napels verwachtte men een eigenhandigen brief van gelukwensching van den keizer van Rusland aan den koning.

NOORD-AMERIKA.

Een brief van Moutmouth, graafschap Warren in den staat Illinois, deelt de volgende bijzonderheden mede, nopens een verschrikkelijk voorval, dat den 12den December in die kleine stad heeft plaats gegrepen.

Een zekere heer Flemming, reeds bejaard, begaf zich op dien dag met zijne beide zoons, de eene 25, de andere 21 jaren oud, naar Baldwin House en allen drie deden zij zich in eene door den heer Crosier bewoonde kamer brengen. Ieder met een geladen pistool gewapend, kwamen zij met geweld eischen, dat die heer eene verklaring zou teekenen, waarbij hij eenige, door hem voor Miss. Flemming, met wie hij verloofd was geweest, beleedigende uitlatingen, die hij zou gedaan hebben, introk. Na eene vrij hevige woordenwisseling, stemde de heer Crosier toe, om in tegenwoordigheid van een opzettelijk door den vader en de twee broeders van Miss Flemming medegebragten getuige, die verklaring te teekenen.

Dat schriftelijk bewijs was dien getuige naauw ter hand gesteld, of een der Flemmings zeide tot Crosier: nu heb ik niets anders te doen dan u af te ranselen en terwijl zijn broeder laatstgenoemde een pistool voorhield, ten einde hem te beletten zich te verdedigen, begon hij onmiddelijk zijne bedreiging te verwezenlijken. Reeds had hij zijn tegenstander twee of driemalen de zweep doen gevoelen, toen deze onverwacht een ponjaard uit zijn zak trok en dien zoo spoedig den beiden broeders, den een na den ander, in het hart stak, dat zij levenloos neervielen, zonder van hunne pistolen gebruik te kunnen maken.

Gedurende dien tijd stond de vader, met een revolver gewapend, voor de door hem gesloten deur, ten einde iedere tusschenkomst te beletten, geenszins bedacht op de noodlottige wending, die de zaak zou nemen. Eerst na hem ontwapend en de deur geopend te hebben, vond men de ligchamen zijner zoons, badende in hun bloed en reeds zielloos.

De jonge Crosier heeft zich zelven gevangen gegeven en een eerst verhoor ondergaan. Hij ondervindt bij het publiek veel sympathie en algemeen gelooft men, dat het ongelijk zijner aanvallers hem zal regtvaardigen.

New-York, 24 Dec. De pakketboot New-York, den 13den November met 300 passagiers en eene aanzienlijke lading van Liverpool naar onze havens gestevend, werd door den storm van laatstleden Vrijdag nacht, op 2½ mijlen benoorden Barnegat Inlat, op de kust geworpen. Gelukkig heeft men alle passagiers kunnen doen ontschepen, doch het laat zich voorstellen, wat zij hebben moeten uitstaan op een woest strand, zonder voedsel of schuilplaats. Een hunner is Zondag nacht van honger omgekomen, en het is te vreezen, dat ook nog anderen, alvorens er hulp opdaagt, zullen bezwijken. De grootste wanorde heerscht onder die ongelukkigen, terwijl de sterksten de zwaksten van het weinige, dat aan strand komt drijven, verjagen. Van den wal terugkomende, werwaarts hij zeven passagiers der eerste klasse had overgebragt, vond de kapitein de kajuit met manschappen zijner equipage die, in stede van hem te gehoorzamen, hem zoodanig hebben mishandeld, dat men aan zijn leven wanhoopt. Ook de geneesheer onderging datzelfde lot en de passagiers gedragen zich eer als wilde beesten, dan als menschelijke wezens.

Zoodra de tijding van dat ongeluk te New York werd ontvangen, is er onmiddelijk hulp van allerlei aard derwaarts gezonden.

De New-York, ladende 440 lasten, wordt geschat op 30.000 en de lading op 60.000 dollars. Bijna wordt alles door de assurantie gedekt en men hoopt nog veel van de lading te kunnen redden.

EGYPTE.

Uit Alexandrie meldt men, dat de onderkoning, die omtrent het midden van November van Cairo naar Sennaar vertrok, volgens de jongste berigten eenige dagen te Assuan vertoefd heeft, terwijl 6000 man naar Chartum gezonden werden. Men gelooft echter, dat de onderkoning niet naar Sennaar zal gaan, maar weldra naar Cairo zal terugkeeren, omdat de koning Theodoor van Abyssinie, die met zijne troepen ter verovering van dat deel van Soudan opgerukt was, ten gevolge van eene opstand in zijn leger, ijlings terug moest trekken. Ubie, de bekende beheerscher van Tigre, werd door Theodoor geslagen en gevangen genomen, maar na langdurige gevangenschap liet Theodoor hem weder vrij. Ubie was echter hiervoor weinig dankbaar, maar verzamelde weder zijne getrouwen, behaalde eenige voordeelen en was weldra weder zoo magtig, dat koning Theodoor ijlings van zijn togt naar Soudan moest terugkeeren. De heer de Lesseps bevindt zich bij Said-Pacha in Assuan. Linant-Bey is met 7 à 8000 werklieden naar de voorbereidende werkzaamheden bij het zoetwaterkanaal, hetwelk van den Nyl tot het meir Timsch zal gegraven worden, vertrokken; na den katoenoogst zal de kanaalbouw door 60,000 werklieden onder handen genomen worden.

— Een brief uit Alexandrie meldt, dat de gewigtige togt ter opsporing van de bronnen des Nijls wederom oponthoud ondervonden heeft door de aftreding van het hoofd der onderneming, den graaf d'Escayrac de Lauture, die, naar men meldt, niet kunnende harmonieren met zijne togtgenooten, het bewind en de consuls-generaal van Frankrijk en Oostenrijk bewogen heeft, hem een opvolger te geven in den persoon van den heer Aubaret, luitenant der Fransche marine. De Onderkoning zette zijne reis naar Abyssinie voort. Gedurende zijne reis heeft Said-Pacha bevel gegeven een plan te onderzoeken, hetwelk van het grootste gewigt is voor het land, hetwelk hij doortrekt, te weten het aanleggen van een kanaal tusschen den 1sten en 5den waterval door de woestijn, waardoor het binnenland van Afrika in regtstreeksch verband met de beschaafde wereld zoude gebragt worden. Mugel-Bey, een der opperaars van het plan ter doorgraving van de landengte van Suez, is door den Onderkoning gekozen, om dat grootsche plan tot stand te brengen.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van	Datum.	Naar
Maart	14	Fransch	Tournij	Moreau	Manilla	1 Maart	Bordeaux.
»	17	Hamburgsch	Laura en Louise	C H, E. Mariks	Singapore	11 »	Hamburg
«	18	Amerikaansch.	Celestial	B G, Palmar	New-York	11 Dec,	Hongkong.
»	—	»	Thomas P. Sage	Th Ingersoll	Hongkong	8 Maart	Australie.
»	19	»	Robert Patten	Geo Paine	Adelaide	28 Febr.	Manilla.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Maart.	19	Nederlandsch	schip	Rotterdam	P. Vis	Rotterdam		Reynst en Vinju.
»	—	»	bark	Constance	H. G Borcherts	»		v. d Burg Vriesendorp en co.
»	20	Nederl Indisch	stooms.	Palembang	Rooseboom	Soerabaya		W Cores de Vries.
»	—	» »	schoen.	Bintang Toedjoe	J. W. Steevensz	van de West		Gezagvoerder.
»	—	Amerikaansch	schip	Jennij H. Paine		Adelaide		Maclaine Watson en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart	18	Nederl Indisch	bark	Maas Dennok	Hadjie Sahat.	Soerabaya.
»	—	Engelsch	schoen	Entreprecie	Maasfield	Singapore.
»	19	Port.	brik	Lidador	Olievieru	Lissabon.
»	21	Hamb.	»	Christian	G P. N. Bender	China.
»	—	Nederl Indisch	bark	Al Rachmanie	Hadjie Moh. Kassim	Sam. Soer. en Banjermass.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	bark	Calypso *	Noller		B. Kopersmit en co.
»	schip	Kosmopoliet	Bouten	Nederland	»
»	bark	Jan Hendrik	de Jong		»
»	schip	Tonia	Zeeman		»
»	schoen.	Mariane *	R. S Tjebbes		Van der Burg, Vriesendorp en co.
»	bark	President van Buren *	D. Visser	Nederland	»
»	»	Albrecht Beijling *	G L Muller	China	»
»	schip	Stad Utrecht *	F. P. J Jaski		»
»	bark	Constance *	H. G Borcherts		»
»	schip	Admiraal van Kinsbergen.	Bouman		G. Suermondt en co.
»	»	Louisa Jacoba Johanna *	Drayer	Hongkong	»
»	»	Jonkh. Mr. v. d. Wall van Puttershoek *	K. F. Lammerts		»
»	»	Petronella Catharina *	T. Hagen	Samarang	de Weerdt, Ruyl en co.
»	bark	Margaretha Johanna *	J. B. Roluffs	Nederland.	Paine, Stricker en co.
»	bark	Jan Pieters Koen *	J Verloop	Soerabaya.	C Bahre en G Kinder.
»	»	Economist.	Olivier.	Amsterdam	E. Moormann en co.
»	schip	Europa *	H Poort	Rotterdam	[illegible]
Nederl. Indisch	bark	Yoeserin *	Sech Abdulkadir	»	D. N. Buys en co.
» »	»	Djelanie *	Said bin Alie		»
» »	schip	Al Osmanie *	Said Segaf	Banka	B J. Jacobs.
» »	bark	Ydroesie *	Said Bafagie	Soerabaya.	»
» »	»	Generaal Michiels *	D. de Wilde	China via Samarang	Haager, en Schuurman.
Engelsch	schip	Loch Lomond *	W. Rowley.	Singapore	Maclaine, Watson en co.
»	»	William *	Milton	China	»
»	brik	Weraff.			D. N. Buys en co.
»	»	Commodore *	C. Muller		C Bahre en G. Kinder
»	bark	Blair *	J. Bell		Pitcairn, Syme en co.
»	schoen.	Queen Mab *	G. Glendinning	Singapore	»
»	bark	James Jurcas *	Mc Allister	»	Martin Dyce en co.
»	»	Eblana *	D. Gillan		Hunter, Haughton en co.
»	schip	Algerine *	Kelly		»
»	bark	John Dugdale *	Williams		Paine, Stricker en co.
Peru	schip	Inca. *	Pederien		»
Brem.	bark	Betty	G. F. Bellstedt	Amoy.	E. Moormann en co.
»	schoen	Archimedes *	C. Hilgerloh		Metzendorff, Wilmans en co.
Zweed.	schip	Thor *	T E. Wetsman		Metzendorff, [illegible]
»	bark	New-York *	T Wretman	Nederland	»
Amerikaansch	»	Lowell *	J. Knowles	Boston	Maclaine, Watson [illegible]

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart 11	N. I.	brik Atiatool Rachmnn.	Sech Bafadal.	Batavia.
» 12	Ned	bark Zuid Beveland	H C. A Boers.	Samarang.
» —	N. I.	kotter Krabbe	Mardam	Pasoeroean

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Naart 10	N I.	bark Hoksing	Ho Boenting.	Riouw
» —	»	» Alnoer	Sech Sald.	Samarang
» 11	»	» Tiang Thay	Liem Goanling.	»
» —	»	stooms. Langan Lamongan	Th. Deighton.	Batavia
» 12	Ned.	bark Jeannette en Cornelia	J. Verhoeven.	Hongkong.
» —	»	» Triton.	H Olie	Nederland.
» —	N. I	kotter Little Tot	Katjoong	Pasoeroean

In lading liggende schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten
Nederlandsch.	Enterpe	Kuipers	Nederland	Fraser Eaton en co
Fransch	Bayadère	Gaignoux	Nantes	» » » »
Nederlandsch.	Drie Vrienden.	Aderson	Nederland	» » » »
»	Delft.	Geelkerken	»	» » » »
»	Hendrika Bertina	G de Boer	»	» » » »
Breemsch	Johanne Wilhelmina.	Klockgeter	»	» » » »
Nederlandsch.	Vriendentrouw	Greveling	»	Schimmelpenninck en co.
Fransch	Louis Cezard	A. Anger	Nantes.	Fraser Eaton en co.
Belgisch	Fair Barbadian	Craig.	Amsterdam	Adam en co
Nederlandsch.	Kommissaris des Konings van der Heim.	A. van Hoogenstraten.		van Leeuwen en co.
»	Vlaardingen	M. S van Dusseldorp	Nederland	Ruyl Cramer en co.
Nederl Indisch	Catharina	J. Scharff	Moluccos	Gezagvoerder
Nederlandsch.	Factorij.	J. Janssen	Rotterdam	van Leeuwen en co.
Nederl. Indisch	Dennok Bintang Toedjoe.	Liem Pik I	Riouw	Tan Bindjang.

Aangekomen schepen te *Indramayoe*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Maart 14	Ned.	schip Johannes Marinus	J. Verburgh.	Cheribon.

Aangekomen Schepen te *Cheribon.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart 9	N. I.	bark Anoear Salim	Said Salim	Tagal.
» 10	»	» Tandjong Pinang	I Pek-Ie	Batavia
» 13	»	schooner Apiemas	Tan Imsoey	Tagal.
» —	»	brik Ing Goan	Kwee Toenhoa	»

Vertrokken schepen van *Cheribon.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart 14	N. I.	bark Tandjong Pinang	I Pek-Ie	Tagal.
» —	»	» Anoear Salim	Said Salim	Riouw.

Vertrokken schepen van *Tagal.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart 9	N. I.	brik Ing Goan	Kwee Toenhoa	Riouw.
» —	»	schooner Apiemas	Tan Imsoey	Muntok.
» 13	»	brik Tartar	» Inghok	Pecalongan
» 14	»	bark Marzoek	Sech Jakoop	Riouw.

Vertrokken schepen van *Pekalongan.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart 3	Ned.	schip Zwarte Zwaan	S. Stikkel	Soerabaya.
» 10	N. I.	brik Pasekan	Hie Setjiee	Batavia.

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart 6	N. I.	kotter Little Tot	Katjoong	Soerabaya.
» —	»	» Paulina	Pa Ardie	»
» 8	»	» Krabbe	Mardam	»

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart 6	N. I.	kotter Little Tot	Katjoong	Soerabaya
» —	»	» Paulina	Pa Ardie	»
» 8	»	» Krabbe	Mardam	»
» 11	»	schoener Katjong	Pa Ardie	»

Aangekomen Schepen te *Probolingo.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart 11	Ned.	schip Willem Barends	C. Jaski	Soerabaya.

Aangekomen schepen te *Sumanap*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart 6	N. I.	bark Pogoan	Oup Kimling	Grissee.

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart 5	N. I.	kotter Sie Berkat	Sech Bagrap	Balie.
» —	»	bark Fathool Manan	» Bahanan	Amboina
» 7	»	schoener Carolina	Pa Noor	Pasoeroean

Vertrokken schepen van *Tjilatjap.*

Datum	Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Naar
Maart 10	Ned.	bark Hector	Pauline	Soerabaya

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA,

van den 16 *tot en met den* 17 *Maart* 1857,

Met het Ned. schip *Europa*, kapt *H Poort*, de heer *Herclots*, van *Indramayoe*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 16 *tot en met den* 18 *Maart* 1857.

AANVOER.

Van Padang en Bencoolen per ned. ind. stoomb. *Soerabaya*, gez. Busch. agt. Cores de Vries.

ƒ 6500.— rec. *Said Moh. Satrie.*
4 paarden. *Mans.*
2 vn. vleesch. *Order.*
120 thail goud. 110 pic. benzoin. 38 do. was. $1\frac{1}{2}$ do. schildpad. $^{23}/_{100}$ do. ivoor. $^{22}/_{100}$ do. renosterhoorn. *Lim Hoa.*
159 pic. rotting. $388^{71}/_{100}$ do. koffij. *Kopersmit en co.*
$15\frac{1}{2}$ pic. kalk. $2^{50}/_{100}$ do. foelie. $1\frac{1}{2}$ do. notenmuscaat. 97 do. tabak. *Oeij Soeijseng.*
$11\frac{1}{2}$ pic. tabak. $32\frac{1}{2}$ do. rotting. *Samam Simpano.*
5 pic. kalk. 150 do. witte peper. 150 do. zw. peper. *Gouw Kianhian.*
278 pic. tabak 245 do. zw. peper. $3\frac{1}{2}$ do. was. 146 do. was. $25^{15}/_{100}$ do. notenmuscaat. $4\frac{1}{2}$ do. foelie. 14 do. dammer. $3^{75}/_{100}$ do. koffij. 14 pic. gomelastiek. 2 ps. oliphandstanden. *Abdul Kaoem.*
1 pot confituren. *Gouw Kianhiang.*
ƒ30,000.— rec. *Gouvernement.*

Van Boston per Am. schip *Lowell*, gez. Knowles. agt. Maclaine Watson en co.

462 tonn. ijs. 50 vn. vleesch. 200 do. meel. 50 do. teer. 50 do. appelen. 50 vn. brood. 10 do. hammen. 30 ks. drills. 3 do. beddelaken. 15 ks. terpentijn. 100 ps. riemen. 16 pakk. klokken. 34 pakk. wagens. 267 do. stoelen. 101 coll. meubelen. 11 ps. kinderschommels. 20 ps. ijsmachines. 300 ledige vaatjes. *Maclaine Watson en co.*
14 pakk. diversen. *de Mol. v. Otterloo.*
10 vn. brood. 1 rijstmachine. *Etty.*
5 vn. » 1 » *Sijmons.*
4 coll. wagens. 3 ks. kat. goederen en gedr. vruchten. *Paine Stricker en co.*

Van China per Hamb. schip *Christian*, gez. Bender. agt. Bahre en Kinder.

50 kn. koffers. 2 ks. specie. *Agenten.*
2 ks. specie. *Moormann en co.*
2 ks. hoeden. *Pandel en Stiehaus.*

Van Banca per ned. ind. schip *IJdroesie*, gez. Said Abdulla bin Alie Bafagie.

$3885^{71}/_{100}$ pic. tin. *Gouvernement.*
10 pic. verfhout. 10 do. dammer. *Gezagv.*

UITVOER.

Naar China via Macasser per Deen. schip *Cametli*, gez. Ipland. agt. Metzendorff Wilmans en co.

2430 pic. rijst. 50 do. rotting. 25 vn. bosl. messen. uit entrep. *Metzendorff Wilmans en co.*
1 kt. sigaren. *Haager en Schuurman.*
15 coll. meubelen, provisien en bloemen. *Gouw Kiankian.*
3 ks. menufact. 2 do. sarongs. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
6 vn. azijn. 25 ks. brandy. *Adam en co.*
11 ks. provisien. 30 vs. boter. 50 vn. bier. uit entrep. *v. Ommeren Rueb en co.*
22 ks. rhijnwijn. *G. Suermondt en co.*
25 coll. manufacturen. uit entrep. *Bahre en Kinder.*
7 ks. kramerijen. 3 do. zeildoek. 25 vn. bosl. messen. uit entrep. *Telken Vogel en co.*
1 vat azijn. *Crane v. d. Beek en co.*
$8/_2$ pijp. cognac. 10 oxh. wijn. 2 do. madera. 1 kt. boeken. *Vaupel en co.*
1 bl. manufacturen. uit entrep. *Martin Dyce en co,*
1 drukpers. uit entrep. *King.*
4 ks. eau de lavender. *V[illegible]*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den* 27 *Febr. tot en met den* 10 *Maart* 1857.

AANVOER

Van Nederland per ned. schip *Vriendentrouw*, gez. Grevelink. agt. Schimmelpenninck en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 18 Febr. 1857 no. 14.

Van Batavia per ned. schip *Hendrika Bertina*, gez. de Boer. agt. Fraser Eaton en co.

236 coll. koopmanschappen. *N. H. M.*
en eenige gouv. goederen.

Van Nederland per ned. schip *Factorij*, gez. J. Janzen. agt. van Leeuwen en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 14 Maart 1857 no. 21.

Van Amsterdam per ned. schip *Maria Agnes*, gez. H. C. de Bos. agt. Kervel en co.

23 coll. dranken. 2 ossen ribben. 27 vs. boter. 24 hammen. 6 vn. en 6 st. vleesch. 5 coll. koopmanschappen. *Adam en co.*
24 coll. diversen. 10 do. azijn. 600 vs. boter. 25 coll. dranken. 15 coll. koopmanschappen. *Schimmelpenninck en co.*
38 kn. manufact. 127 stav. ijzer. *van Eck en co.*
26 kn. manufact. 145 kn. wijn. *van Leeuwen en co.*
44 kn. manufacturen. 22 coll. provisien. 2 kn. koopmanschappen. *Ruyl Cramer en co.*
100 vs. boter. 9 kn. diversen. 50 ks. kaas. 6 coll. koopmanschapp. *Order.*
19 kn. koopmanschappen. *Blankenhagen.*

Van Batavia per ned. ind. bark *Jenoer*, gez. Said Mohamat bin Alie. agt. Gezagvoerder.

Zie Uitvoer te Batavia Java Bode dd. 14 Maart 1857 no. 21.

Van Samarang per ned. schip *Cornelia*, gez. Jaski. agt. Fraser Eaton en co.

1 kt. regaal. *van Krieken.*
1 kt. boeken. *Brouwer.*
1 kt. regaal. 10 pullen olie. *Fraser Eaton en co.*
2 kn. pottenbakkerswerk. 1 kt. bessensap. 14 vs. boter. 15 kruiken. *Gebr. Kocken.*
1 kt. weerafleiders. 7 ks. wijn. 2 geemb. trossen touw. *Adam en co.*
1 kt. chocolade. *F. Schmid.*
1 kt. machine. ½ pijp. bier. 1 blikk. trommel. *Grauss.*
2 bn. hennep en 1 kistje. *Klaarmond.*
50 keld. lijnolie. 2 kn. diversen. 1 kt. laken en kramerijen. *Kervel en co.*
14 keld. gedr. vruchten. 50 vs. verf. 25 vs. loodwit. 1 kt. koopmanschappen. 4 kn. manufact. 10 vs. krijt. *Ruyl Cramer en co.*
1 kt. papier, 2 kn. en 2 rijtuigen. *van Bostrasten.*
1 kt. en 1 rijtuig. 1 kt. toilet ornamenten. *C. C. Bohl.*
66 coll. manufact. 55 do. koopmanschapp. 100 do. dranken. *Schimmelpennin k en co.*
46 coll. provisien. *van Leeuwen en co.*
6 kn. verf olie en terpentijn-olie. *Mathieu en co.*
20 kn. wijn. 40 coll. koopmanschapp. *de Stuckel en co.*
114 coll. koopmanschapp. 10 kn. stav. ijzer. 12,500 st. vuursteenen. 75,000 ℔ steenkolen. 4 kn. manufacturen. *W. Cores de Vries.*
70 coll. koopmanschappen en kleinigheden. *Order.*

Van Batavia per ned. ind. bark *Fathal Moebarak*, gez. Said Abdul Rachman bin Mohamat Bafagie. agt. Said Abdul Rachman bin Mohamat Segaf.

130 pic. bladkoper. *Gezagv.*
1 wagen. 15.710 st. vloersteenen. 3 pic. boombasten en kleinigheden. div. Arabieren.

Van Batavia per ned. schip *Cheribon Paket*, gez. Massingham. agt. van Leeuwen en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 14 Maart 1857 no. 21.

Van Banjermassing per ned. ind. bark *Saijan Maskoor*, gez. Mohamat Alie. agt. Gezagvoerder.

18,580 bossen rotting. 5200 kadj. matten. *Gezagv.*

UITVOER

Naar Riouw en Singapore per ned. ind. bark *Fathoor Rachman*, gez. Sech Alie bin Mohamat Alhadie.

4500 pic. rijst. $275^{71}/_{100}$ do. do. *Schimmelpenninck en co.*
60 pic. beng. touwwerk. *Mc. Millan Marten en co.*
$3^{05}/_{100}$ pic. jav. koperwerk. 41 pic. jav. lange peper. 900 pic. rijst. 1 kt. lijnwaden en kleinigheden. div. Arabieren.

Naar Bima per ned. ind. bark *Asultanie*, gez. Said Mohamat bin Aloei Segaf.

1 kt. gedr. katoen. *Adam en co.*
1 kt. kain pandjangs. *Fraser Eaton en co.*
ƒ 1000 aan sp. matten. 3 pic. suiker. 16 kn. lijnwaden en kleinigheden. div. Arabieren.

Naar Nederland per ned. schip *Watergeus*, gez. Kramer.

$8782^{37}/_{100}$ pic. suiker. $2873^{33}/_{100}$ pic. rijst. ½ ks. man. sigaren. *Ruyl Cramer en co.*
1440 st. koehuiden. 1058 st. buffelhuiden. *Fraser Eaton en co.*
$50/_1$ legg. arak. *van Eck en co.*
15 legg. arak. *Kreur von Oven en co.*
$400/_2$ ks. jav. sigaren. *Gebr. van Delden.*

Naar de Moluccos per ned. ind. bark *Johanna Catharina*, gez. Scharff.

10 kn. bier. 6 do. madapollams. *Schimmelpenninck en co.*
25 kn. brandewijn. 25 kn. cognac. 47 keld. arak. *Major Matzen en co.*
2 kn. lappels. 1 kt. koopmanschapp. 2 kn. madapoll. 50 keld. genever. *Fraser Eaton en co.*
8 md. glaswerk. 20 blikk. beschuit. 1 kt. blos garen. *Thomas.*
1 kt. gedr. katoen. 1 kt. man. sigaren. 2 kn. cambrics. *Mc. Millan Marten en co.*
50 keld. genever. 180 pic. rijst. 10 kn. roode wijn. 3 kn. eur bijlen. $2^{80}/_{100}$ pic. zw. peper. 139 ks. zeep. 100 keld. arak. 6 kn. anijs-drank. 93 kn. div. dranken, glaswerk en kleinigheden. *Mand.*

Naar Bremen per Eng. schip *Enchantress*, gez. T. Ballengoll.

$9609^{04}/_{100}$ pic. rijst. 50 pic. rotting. $229^{72}/_{100}$ pic. tamarinde. 50 legg. arak. *Adam en co.*

Naar Amsterdam per Eng. schip *Charlotte Ann*, gez. A. Young.

$9123^{78}/_{100}$ pic. rijst. *Adam en co.*

Naar Macassar, Timor en de Moluccos per ned. ind. stoomschip *Padang*, gez. Schipper.

1 kt. manufacturen. *Adam en co.*
1 kt. lijnwaden. *Nash.*
2 kn. sarongs. *Fraser Eaton en co.*
11 kn. lijnwaden. *van Leeuwen en co.*
3 kn. jeans. *Ruyl Cramer en co.*
1 kt. geweren. 1 do. sabels. *Nash.*
534 ks. zeep. *Adam en co.*
1 kt. kramerijen. 20 vs. loodwit. *Kreur von Oven en co.*
4 kn. ruwe shertings. *Schimmelpenninck en co.*
4 kn. gedr. katoen. 4 kn. ong. sherting. *Mc. Millan Marten en co.*
2 kn. lavender. *Bechade.*
150 pic. rijst. 15 do. koffij. 5 legg. arak. *Kreur von Oven en co.*
10 vn. meel. 1 kt. kramerijen. 10 kn. zeep. 16 16 kn. portwijn. 10 kn. [illegible] 4 kn. madera. 20 vs. boter. 12 kn. provisien. 3 vn. meel. 3 kn. roode wijn. 2 kn. provisien. 10 vs. boter. 15 kn. roode wijn. 50 kn. zeep. 4 kn. thee. 1 kt. lijnwaden en kleinigheden. *W. Cores de Vries.*
18 kn. madapollams. *P. Kervel en co.*
100 kn. ord. roode wijn. *Kreur von Oven en co.*
6 kn. bier. 6 vs. boter. 3 do. rolpens. 4 keld. genever. *W. Cores de Vries.*
14 kn. ord. wijn. *Hulshoff.*
6 kn. gedr. katoen. 1 vat patjols. *van Eck en co.*
8 kn. madapollams. *P. Kervel en co.*
2 kn. manufacturen. *Schimmelpenninck en co.*
50 keld. genever. 1 kt. manufacturen. *Ruyl Cramer en co.*
25 md. bier. *P. Kervel en co.*
1 piano. *Major Matzen en co.*
2 kinderwagentjes. 1 kt. glazen ruiten. *Asschenbergh en co.*
$9^{75}/_{100}$ pic. koperwerk. 150 ks. zeep. 4 pic. koperwerk. 200 ks. eur. zeep. ƒ3750 aan zilv. munt en kleinigheden. div. Arabieren.

Naar Nederland per ned. schip *Zeepaard*, gez. J. Giltjes.

105 pic. rotting. 570 st. runderhuiden. 69 st. buffelhuiden. 610 pic. koffij. $12093^{70}/_{100}$ pic. suiker. *N. H. M.*
1400 pic. rijst. *Fraser Eaton en co.*

Naar Nantes per Fr. schip *Chandernagor*, gez. Titus.

$82^{27}/_{100}$ pic. rotting. $699^{67}/_{100}$ pic. suiker. *Fraser Eaton en co.*
$8445^{44}/_{100}$ pic. suiker. *Ruyl Cramer en co.*

Naar Balie per ned. ind. schoener *Kiatlie*, gez. Tjoa Tiangbing,

2 kn. rood katoen. *Mc. Millan Marten en co.*
2 kn. shertings. *van Leeuwen en co.*
1 kt. rood katoen. 3 kn. gedr. katoen. 2 kn. bin. amfioen. 1 bl. madapollams. *Fraser Eaton en co.*

Naar Nederland via Banjoewangie per ned. schip *Johanna Geertruida*, gez. P. Flens.

30 pic. rotting. $1756^{07}/_{100}$ pic. suiker. 5880 pic. koffij. $14^{789}/_{100}$ pic. cochenille. $319^{052}/_{100}$ pic. midd. noten. *N. H. M.*

Naar Zweden per Zw. schip *Stockholm*, gez. Von Sydow.

140 legg. arak. $4534^{84}/_{100}$ pic. suiker. 50 pic. rotting. *Mathieu en co.*

Naar Nantes per Fr. schip *Susan*, gez. T. Roland.

$7094^{31}/_{100}$ pic. suiker. $44^{04}/_{100}$ pic. rotting. *Fraser Eaton en co.*
200 st. koehuiden. *Mathieu en co.*

Naar Singapore, Batavia en Samarang per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. J. Prins.

2 kn. cotonest. *Kervel en co.*
$35^{81}/_{100}$ pic. tabak. ƒ 27,473 zilvermunt. ƒ4400 aan sp. matten. 64 kn. en pakk. lijnwaden en kleinigheden. div. Arabieren.

Le Toco des Marbres continuera sa vente en détail à *très bas prix* jusqu'a la fin de ce mois. (832)

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.